

RAPPORTAGE

nader onderzoek ecologie

Vlietweg 2

Santpoort-Noord

Rapportage nader onderzoek ecologie

Vlietweg 2, Santpoort-Noord

Opdrachtgever

Wibaut Projectontwikkeling
Muiderstraat 5E
1011PZ Amsterdam

Rapportnummer

17172.002

Versienummer

D1

Status

Eindrapportage

Datum

21 oktober 2022

Opsteller

De heer B. van Wieringen, MSc

Paraaf

Kwaliteitscontrole

De heer J. Bakker, BSc

Paraaf

DAAROM ECONSULTANCY

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een onderzoek geldig is voor een periode van 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van het onderzoek opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
	4.1 Noordse woelmuis	7
	4.2 Platte schijfhoren	7
	4.3 Kleine marterachtigen	8
	4.4 Rugstreepad	8
	4.5 Steenmarter	9
5	ONDERZOEKSRISULTATEN	11
	5.1 Noordse woelmuis en platte schijfhoren	11
	5.2 Kleine marterachtigen	12
	5.3 Steenmarter	13
	5.4 Rugstreepad	14
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	15
	6.1 Noordse woelmuis en platte schijfhoren	15
	6.2 Kleine marterachtigen en steenmarter	15
	6.3 Rugstreepad	15
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen	15
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Wibaut Projectontwikkeling opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Vlietweg 2 te Santpoort-Noord.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van meerdere woningen.

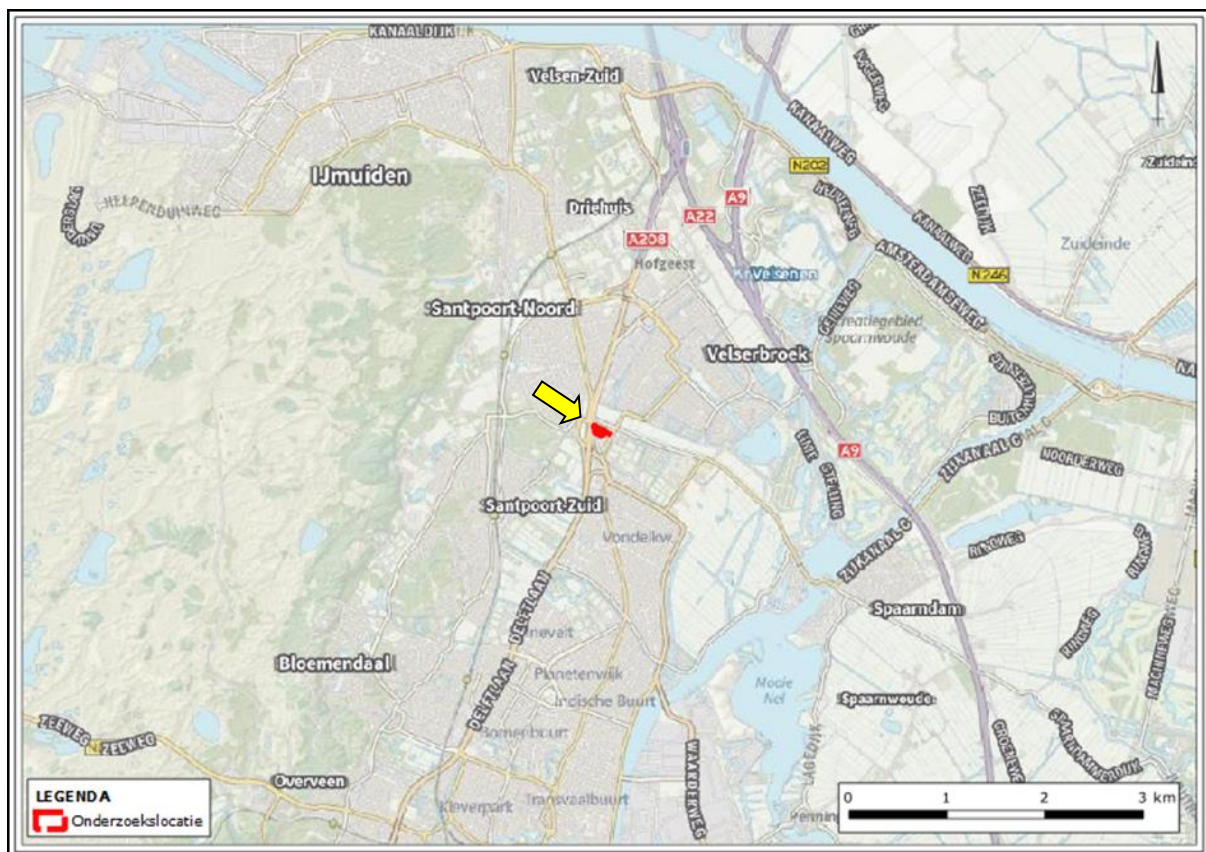
Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in oktober 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 17172.001, versie D2, d.d. 14 oktober 2021).

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 7.100 \text{ m}^2$) ligt aan de Vlietweg 2, circa 750 meter ten zuiden van de kern van Santpoort-Noord. In figuur 2-1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2-1. Topografische ligging onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is onbebouwd en bestaat uit een braakliggend deel in het oosten, met daaromheen stroken met ruigte en in het westen een deel dat bestaat uit grasland. Het grasland wordt zo nu en dan begraasd door schapen. De onderzoekslocatie wordt ten noorden en gedeeltelijk ten zuiden omgeven door een sloot met natuurlijke oevers. Tussen het braakliggend deel en het grasland loopt tevens een sloot met natuurlijke oevers. Het braakliggend deel is omgeven door ruigtestroken bestaande uit onder andere brandnetel, koninginnekruid, braam, haagwinde en veldzuring. Ook staan in deze ruigtestroken een aantal kleine populieren, iepen en essen. Het grasland in het oosten van de onderzoekslocatie is begroeid met onder andere akkerdistel, pitrus, grassen, brandnetel en hondsdraf. Direct ten zuidoosten van de onderzoekslocatie staan een kantoorgebouw, zendmast en een elektriciteitshuisje met aangrenzend een vervallen opslagschuurtje. Voor het schuurtje ligt een stapel met oude pallets. Het kantoorgebouw en het elektriciteitshuisje zijn opgetrokken

uit bakstenen en hebben een plat dak. Ten zuiden van het kantoorgebouw loopt tevens een ruigtestrook, dat onderdeel is van de onderzoekslocatie.

Direct ten noorden van de onderzoekslocatie zijn drie woonerven gelegen, met daarop grote schuren. Ten noorden van deze woonerven liggen agrarisch percelen. Direct ten zuiden van de onderzoekslocatie, aan de overzijde van de sloot, staat een kerkgebouw, opgetrokken uit bakstenen en met een plat dak. Op 400 meter ten oosten van de onderzoekslocatie liggen volkstuintjes en op 680 meter ten oosten van de onderzoekslocatie ligt een begraafplaats. Direct ten westen van de onderzoekslocatie loopt een autoweg. Circa 450 meter ten westen van de onderzoekslocatie ligt het Burgemeester Rijkenspark en circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie ligt het natuurgebied Kennemerland-Zuid.

Figuur 2-2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens het perceel af te splitsen en nieuwbouw te realiseren. Ten behoeve van de herontwikkeling zal de sloot die tussen het braakliggend deel en het grasland loopt worden gedempt. De overige sloten zullen verbreed worden. In figuur 2-3 staat een schematische weergave van de beoogde plannen op de onderzoekslocatie.

Figuur 2-3 Schematische schets van de beoogde plannen op de onderzoekslocatie (bron: Wibaut, oktober 2022).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd. De volledige resultaten zijn te vinden in het rapport dat door Econsultancy is opgesteld (rapport 17172.001, versie D2, d.d. 14 oktober 2021).

Tabel 3-1. **Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen**

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	Aandacht voor vleermuisvriendelijke verlichting nabij het kantoorgebouw en het elektriciteitshuisje.
	foerageergebied	minimaal	nee	nee	nee	In de omgeving zijn meer foeragemogelijkheden aanwezig van minimaal eenzelfde kwaliteit.
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek naar noordse woelmuis, bunzing, wezel en hermelijn, aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Amfibieën		ja	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek naar de rugstreeppad, aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		ja	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek naar de platte schijfhoren.
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Tevens is tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) onverwacht een steenmarter op de onderzoekslocatie aangetroffen (zie figuur 5-5). De onderzoekslocatie valt namelijk buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soort. Wel is door het aantreffen van een steenmarter aanvullend onderzoek verricht naar deze soort.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Tabel 4-1 bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4-1. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		juli	augustus	september	oktober
Noordse woelmuis	tijdstip	-	2 x overdag*		-
	datum		17 augustus 2022, 24 augustus 2022		
	functie		Functioneel leefgebied		
Platte schijfhoren	tijdstip	-	1 x overdag*		-
	datum		24 augustus 2022		
	functie		Functioneel leefgebied		
Kleine marterachtigen	tijdstip	4 x overdag*			-
	datum	25 juli 2022, 1 augustus 2022 17 augustus 2022, 24 augustus 2022			
	functie	Functioneel leefgebied			
Steenmarter	tijdstip	4 x overdag*		-	1 x overdag**
	datum	25 juli 2022, 1 augustus 2022 17 augustus 2022, 24 augustus 2022			12 oktober 2022
	functie	Functioneel leefgebied			Functioneel leefgebied
Rugstreepad	tijdstip	5 x avond*			-
	datum	25 juli 2022, 1 augustus 2022, 1 september 2022, 14 september 2022, 29 september 2022			
	functie	Landhabitat			

* De onderzoeksinspanning is uitgevoerd door één persoon.

** De onderzoeksinspanning is uitgevoerd door twee personen.

4.1 Noordse woelmuis

Op basis van habitatkenmerken is door een ecooloog vastgesteld welke locaties potentieel leefgebied vormen voor de noordse woelmuis. Tijdens het veldbezoek zijn vier potentieel geschikte locaties (oever met bij voorkeur natte ruigte) binnen de onderzoekslocatie bemonsterd. Noordse woelmuizen maken latrines (hoopjes van uitwerpselen) nabij hun verblijfplaatsen. Deze keutelhoopjes zijn vrij eenvoudig te vinden, mede daarom wordt het bemonsteren van deze latrines gezien als de meest geschikte bemonsteringsmethode voor de noordse woelmuis. Tevens zijn per potentieel geschikte locatie tijdens het onderzoek houten plankjes neergelegd waarop één eetlepel pindakaas is neergelegd (zie figuur 4-1). Hierdoor zouden de aanwezige keutels wellicht sneller gevonden kunnen worden. Er zijn echter bij het controleren van deze plankjes geen keutels waargenomen. Tevens zijn geen latrines aangetroffen van woelmuizen op en nabij de onderzoekslocatie. Hierdoor is gekozen om bodemsamples te nemen en deze te analyseren op (e)DNA van de noordse woelmuis. Daarmee kan per samplelocatie de aan- of afwezigheid van noordse woelmuis vastgesteld worden. De locaties van de bodemsamples voor het (e)DNA onderzoek zijn zoveel mogelijk verspreid over het perceel genomen. Daarnaast is hierbij gelet op mogelijke wissels of open langs vegetatieranden waar mogelijk een noordse woelmuis eerder zich langs beweegt. De betreffende samplelocaties zijn weergegeven in figuur 4-6. Het gebruik van (e)DNA wordt in het kennisdocument noordse woelmuis beschreven als geschikte onderzoeksmethode om de aan- of afwezigheid van de noordse woelmuis aan te tonen (BIJ12, versie juli 2017).

Figuur 4-1. Houtenplankjes met pindakaas voor onderzoek naar de noordse woelmuis

4.2 Platte schijfhoren

Voor het onderzoek naar de platte schijfhoren zijn vier watersamples genomen verspreid over de te onderzoeken watergangen. Het onderzoek naar de platte schijfhoren is niet gebonden aan een bepaald jaargetijde, waardoor het onderzoek jaarrond kan worden uitgevoerd mits de watergangen niet bevroren zijn. Om de detectiekans zo groot mogelijk te maken zijn eerst de meest geschikte plekken voor deze soort geïdentificeerd. De platte schijfhoren komt met name voor in zoete, heldere, schone wateren met een rijke begroeiing, vaak in draadalg-vegetaties. De monsters zijn in het lab (Datura Molecular Solutions BV) geanalyseerd op de aanwezigheid van eDNA van de platte schijfhoren, waarmee de aanwezigheid van de soort kan worden vastgesteld

dan wel uitgesloten. Het water op de onderzoekslocatie is volgens volgend protocol gefilterd: eDNA filtratie-protocol vissen, amfibieën, platte schijfhoren en waterspitsmuis, 2022. De betreffende samplelocaties zijn weergegeven in figuur 4-6.

4.3 Kleine marterachtigen

Om te bepalen of de bunzing, wezel en hermelijn gebruik maken van de onderzoekslocatie is gewerkt conform de handreiking Wezel, Hermelijn en Bunzing beschermd in Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2017). In de periode tussen 25 juli tot 24 augustus is vier weken aaneengesloten onderzoek uitgevoerd. Voor het onderzoek naar de bunzing is onderzoek gedaan met behulp van onder andere één struikrover. Struikrovers zijn geschikt om onderzoek naar zowel bunzing als wezel en hermelijn te doen. Er is tevens gebruik gemaakt van lokstoffen in de vorm van blikjes vis. Tijdens het plaatsen van de camera is rekening gehouden met de stand en het zicht van de camera. Naast de struikrover is ook gebruikgemaakt van één Mostela voor de wezel en de hermelijn en één wildcamera met BUBO methode (La Haye et al, 2017) voor de bunzing. Foto's van de locaties van de camera's zijn weergegeven in figuur 4-2 t/m 4-4. De desbetreffende locaties zijn weergegeven in figuur 4-6. Gedurende vier weken is er tweemaal een veldbezoek verricht waarbij de geheugenkaartjes en batterijen van de camera's zijn vervangen.

Figuur 4-2. BUBO methode ten oosten op de onderzoekslocatie.

Figuur 4-3. Mostela in het midden van de onderzoekslocatie.

Figuur 4-4. Struikrover ten westen op de onderzoekslocatie.

4.4 Rugstreepd

Voor het onderzoek naar het landhabitat van de rugstreepd zijn veldrondes uitgevoerd in de periode tot en met september. Hiervoor zijn er tussen 25 juli en 29 september vijf veldbezoeken uitgevoerd gedurende de avond, waarbij gelet is op de aanwezigheid van deze soort op de onderzoekslocatie. Tevens zijn voorafgaande aan de eerste veldronde meerdere cluster tapijttegels op het plangebied neergelegd (zie figuur 4-5 en 4-6). De rugstreepd heeft namelijk de neiging onder deze tegels te kruipen omdat de tegels als schuilplaats kunnen dienen. Bij elk bezoek aan de locatie zijn deze tegels gecontroleerd op de aanwezigheid van rugstreepd. Ook bij de veldbezoeken die overdag zijn uitgevoerd voor de overige onderzoeken, zijn deze tapijttegels gecontroleerd. De uitvoeringsmethode is conform het onderzoeksprotocol zoals opgesteld in het kennisdocument (BIJ12 Versie 1.0 van juli 2017).

Figuur 4-5. Cluster van tapijttegels.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van de rugstreeppad gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 4 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

Tabel 4-2 Omstandigheden aanvullende onderzoeken rugstreeppad

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
25 juli 2022	21:30 - 22:30	20 °C	Gedeeltelijk bewolkt, droog, 4 Bft.
3 augustus 2022	21:30 - 22:30	21 °C	Helder, droog, 2 Bft.
1 september 2022	20:30 - 21:30	20 °C	Helder, droog, 3 Bft.
14 september 2022	20:00 - 21:00	17 °C	Helder, droog, 3 Bft.
29 september 2022	20:00 - 21:00	12 °C	Bewolkt, droog, 2 Bft.

4.5 Steenmarter

Door het onderzoek naar kleine marterachtigen is er een steenmarter waargenomen op het perceel bij het controleren van de gegevens na één week. Hierdoor is een extra onderzoek uitgevoerd naar deze soort. Voor het onderzoek naar de steenmarter zijn waarnemingen verzameld door tussen eind juli en eind september 4 weken lang twee cameraval te plaatsen op kansrijke plaatsen op de onderzoekslocatie. Eén camera is opgesteld conform de methode zoals beschreven in de Handleiding NEM Meetnet BuBo (La Haye et al., 2017) en Handreiking kleine marters (Bouwens, 2017), omdat voor de steenmarter geen specifieke handreiking beschikbaar is. De steenmarter heeft echter een vergelijkbaar territorium gebruik als bunzing en boommarter. Tevens kan de steenmarter ook waargenomen worden met de struikrover, doordat lokstoffen zijn gebruikt en deze soort een goed herkenbare kop heeft. Een onderzoeksopzet volgens bovenstaande methodes geeft daardoor naar verwachting een representatief beeld van het voorkomen van de steenmarter op de onderzoekslocatie. Naast het gebruik van de cameraval is op 12 oktober 2022 eenmalig een inspectie uitgevoerd, waarbij (de omgeving rond) de onderzoekslocatie grondig zijn onderzocht op indicaties, zoals prooiresten en latrines, van een steenmarter. De betreffende locaties van de cameravallen zijn weergegeven in figuur 4-6.

Figuur 4-6 Locaties tapijttegelclusters en cameravallen, en samplelocaties voor de platte schijfhoren en noordse woelmuis.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Noordse woelmuis en platte schijfhoren

De water- en bodemmonsters zijn in het lab geanalyseerd op de aanwezigheid van eDNA komend van de noordse woelmuis en platte schijfhoren, waarmee de aanwezigheid van deze soorten kan worden vastgesteld dan wel worden uitgesloten. Uit de analyse is gebleken dat geen eDNA van de desbetreffende soorten in de water- of bodemmonsters aanwezig was. Om de detectiekans te verhogen is deze analyse 12 keer herhaald, hiervan is 0 keer een match gevonden met het eDNA van de noordse woelmuis of platte schijfhoren (zie tabel 5-1).

Tabel 5-1. Resultaten van de qPCR analyses van de water- en bodemmonsters van de 12 replica's (bron: Datura).

Monsternummer	Type	Resultaat noordse woelmuis	Resultaat platte schijfhoren
61678	bodemmonster	0/12	n.v.t.
61679	bodemmonster	0/12	n.v.t.
61663	bodemmonster	0/12	n.v.t.
61667	bodemmonster	0/12	n.v.t.
27613	watermonster	n.v.t.	0/12
27591	watermonster	n.v.t.	0/12
27609	watermonster	n.v.t.	0/12
27592	watermonster	n.v.t.	0/12

5.2 Kleine marterachtigen

In het onderzoeksgebied zijn geen kleine marterachtigen aangetroffen, ook zijn er geen (sporen van) kleine marterachtigen aangetroffen in het gebied rondom de onderzoekslocatie (referentiegebied). Het onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd vanwege de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen, de aanwezigheid van geschikte prooidieren (sporen van muizenactiviteit). Tijdens de veldbezoeken zijn daarnaast nooit (sporen van) marterachtigen waargenomen. Uit dit onderzoek is daarom met voldoende zekerheid te stellen dat de onderzoeklocatie geen onderdeel uitmaakt van leefgebied van kleine marterachtigen. Vervolgstappen ten aanzien van kleine marterachtigen zijn daarom niet noodzakelijk.

Wel is door middel van de camera's de aanwezigheid van diverse andere soorten vastgesteld (figuur 5-1 t/m 5-4). Het betreft hier echter voornamelijk algemeen voorkomende soorten, die geen strenge bescherming van de Wet natuurbescherming genieten in Noord-Holland. Wel is er door het eenmalig aantreffen van een steenmarter tijdens dit onderzoek een extra onderzoek uitgevoerd naar de steenmarter (zie hoofdstuk 5.3).

Figuur 5-1. Bruine rat, vastgelegd door struikrover (2 augustus 2022).

Figuur 5-2. Bruine rat, vastgelegd op een wildcamera in BUBO-opstelling (9 augustus 2022).

Figuur 5-3. Kleine karekiet (rood omcirkeld), vastgelegd op een wildcamera in BUBO-opstelling (8 augustus 2022).

Figuur 5-4. Rode vos, vastgelegd op een wildcamera in BUBO-opstelling (18 augustus 2022).

5.3 Steenmarter

Tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) is een steenmarter op de onderzoekslocatie aangetroffen (zie figuur 5-5). De onderzoekslocatie valt buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soort waardoor het niet te verwachten was dat deze soort gebruikt maakt van de onderzoekslocatie. Wel is na het aantreffen van de steenmarter op de cameraval een extra sporen onderzoek op de locatie uitgevoerd.

De steenmarter is éénmalig vastgelegd op de wildcamera (zie figuur 5-5). Op, en in de omgeving van, de onderzoekslocatie zijn verder geen sporen van de steenmarter aangetroffen, zoals latrines, prooiresten of verblijfplaatsen. Deze waarneming betreft daarom met enige zekerheid een passerend individu, wellicht opzoek naar een nieuw territorium. Het is uit te sluiten dat de onderzoekslocatie vaste rust- en of verblijfplaatsen voor deze soort biedt, of onderdeel is van het essentieel leefgebied gezien de sporadische waarneming op slechts één avond.

Figuur 5-5 Steenmarter, vastgelegd op een wildcamera in BUBO-opstelling (26 juli 2022).

5.4 Rugstreepad

Gedurende de vijf avondbezoeken (25 juli, 3 augustus, 1 september, 14 september en 29 september 2022) is geen waarneming gedaan van de rugstreepad op de onderzoekslocatie. Daarnaast zijn tijdens het omdraaien van op de grond liggend materiaal en het schijnen met een zaklamp in de watergangen geen individuen waargenomen. Ook tijdens de veldbezoeken overdag zijn geen rugstreepadden aangetroffen op de onderzoekslocatie.

Doordat de rugstreepad niet op de onderzoekslocatie zelf is waargenomen of gehoord, is het niet aannemelijk dat de onderzoekslocatie in gebruik is als voortplantings- of rustplaats en als functioneel leefgebied. Overtreding ten aanzien van verstoring van het leefgebied van de rugstreepad is niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Noordse woelmuis en platte schijfhoren

De noordse woelmuis en platte schijfhoren vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op noordse woelmuis en platte schijfhoren betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Omdat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de noordse woelmuis en platte schijfhoren, is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de desbetreffende soort als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de noordse woelmuis en platte schijfhoren.

6.2 Kleine marterachtigen en steenmarter

Kleine marterachtigen en steenmarters vallen onder het beschermingsregime van de nationaal beschermde soorten, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.10. Uit het verrichte veldonderzoek naar kleine marterachtigen en steenmarters blijkt dat er geen beschermde functies op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Het is dan ook op voorhand uitgesloten dat binnen de voorgenomen herontwikkeling overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn voor de desbetreffende soorten.

6.3 Rugstreeppad

De rugstreeppad is een beschermde inheemse diersoort op grond van bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage II Verdrag van Bern en onder artikels 3.5 en 3.6 van de Wet natuurbescherming. De rugstreeppad staat vermeld op de Rode lijst Amfibieën uit 2009 met de status 'gevoelig' (BIJ12, kennisdocument, rugstreeppad).

De rugstreeppad is niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. Overtredingen van de verboden uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde en een ontheffing is daarom niet noodzakelijk.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen

Het is mogelijk dat algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen op de onderzoekslocatie worden aangetroffen. Het is in het kader van de zorgplicht noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen (zie figuur 6-1, en bijlage 1). Het doden of verwonden kan bijvoorbeeld plaatsvinden als schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen,

bladeren en bijvoorbeeld het dempen van de watergang. Het verwijderen van de materialen en het dempen van de watergracht dient daarom buiten de gevoelige periodes van voortplantingsperiode en winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Om overtreding van de zorgplicht, en daarmee de Wet natuurbescherming te voorkomen, kan gewerkt worden volgens een ecologisch werkprotocol. Hierin zal worden beschreven hoe gewerkt dient te worden om overtreding van de zorgplicht te voorkomen.

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Figuur 6-1. Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming: zorgplicht.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Wibaut Projectontwikkeling een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Vlietweg 2 te Santpoort-Noord. Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van meerdere woningen op de onderzoekslocatie.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens het perceel af te splitsen en nieuwbouw te realiseren. Ten behoeve van de herontwikkeling zal de sloot die tussen het braakliggend deel en het grasland loopt worden gedempt. De overige sloten zullen verbreed worden.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten

Op de onderzoekslocatie te Santpoort-Noord zijn tijdens de veldbezoeken geen beschermde functies van de **platte schijfhoren, noordse woelmuis, kleine marterachtigen, steenmarter** en **rugstreepad** waargenomen, waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten niet aan de orde is.

Het groen op de onderzoekslocatie is geschikt als broedlocatie voor verschillende algemene broedvogels zoals de merel, roodborst en de winterkoning. Daarnaast vormt de onderzoekslocatie geschikt leefgebied voor algemene amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vissen.

Conclusie

Het is mogelijk dat **algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën** en **vissen** op de onderzoekslocatie worden aangetroffen. Het is in het kader van de zorgplicht noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan bijvoorbeeld plaatsvinden als schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en bijvoorbeeld het dempen van de watergang. Het verwijderen van de materialen en het dempen van de watergracht dient daarom buiten de gevoelige periodes van voortplantingsperiode en winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Om overtreding van de zorgplicht, en daarmee de Wet natuurbescherming te voorkomen, kan gewerkt worden volgens een ecologisch werkprotocol. Hierin zal worden beschreven hoe gewerkt dient te worden om overtreding van de zorgplicht te voorkomen.

Met betrekking tot **algemene broedvogels** wordt geadviseerd om het aanwezige groen uitsluitend buiten het broedseizoen te verwijderen. Indien dit niet mogelijk is dient voor de kap- en snoeiwerkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd.

Ten aanzien van **vleermuizen** wordt geadviseerd om tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen, zo worden eventuele verblijfsplaatsen en foerageergebieden buiten de onderzoekslocatie niet in hun functie beperkt. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig (1700 - 2200K) met omlaag staande verlichtingsarmaturen waardoor strooisellicht wordt voorkomen.

Bijlage 1 Toelichting verbodsbepaling Wet natuurbescherming

Zorgplicht

De tekst van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, waarin de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren is vastgelegd, luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Deze plicht treft dus niet alleen de dieren en planten die zijn vermeld op de lijsten behorend bij de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, de Conventies van Bern en Bonn of artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

De plicht houdt zoveel in dat een ieder die weet, kan weten, vermoedt of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten in het wild levende dieren of planten nadelige gevolgen kunnen ondervinden, zijn handelen of nalaten moet aanpassen ter voorkoming, beperking of ongedaan making van die gevolgen, zoals beschreven in lid 2 van het zorgplichtartikel.

Onder nadelige gevolgen dient hierbij niet alleen de dood of verwonding van dieren dan wel de vernieling of beschadiging van planten te worden verstaan.

Dit verplicht de initiatiefnemer van ruimtelijke ingrepen of andersoortige activiteiten ertoe om voorafgaande aan de uitvoering of realisatie zich op de hoogte te stellen van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid van die natuurwaarden en van de mogelijke gevolgen van zijn handelen voor die natuurwaarden. Dit vereist zorgvuldigheid van de initiatiefnemer. Hij dient ook al bij de voorbereiding van zijn handelingen oog te hebben voor de bescherming van de natuurwaarden en tijdens de uitvoering en realisatie steeds een focus te hebben op voorkoming of ongedaan making van nadelige effecten op die natuurwaarden.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen maart en eind augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foeragegebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.